

Politiskt-søguligt yvirlit IV.

Endurnýggjan skipaflotans

TAÐ var longu fyrstu tíðina JAVNAÐARFLOKKURIN kom á ting at lagt var til brots fyrri at útvega fiskimonnum nútímans línu- og snurrvaðsbátar; men hetta var at tala fyrri deyvum oyrum.

Undir heimsbardaganum var flokkurin iðin í arbeiðinum at fáa skip til landið; men flokkurin stóð mest sum einsamallur, tá okkum stóð í boði at fáa 10 eiktrolarar.

Í 1944 setti flokkurin fram mætasta uppskot, ið nakrantíð er framkomið her á landi til ein fullkomna endurnýggjan av skipaflotanum.

Men uppskotið vann ikki frama. Afturhaldsflokkarnir vóru sum vanligt imóti.

Tó var ein tóttur í hesum uppskoti framdur: **VINNULANSGRUNN-URIN.**

Skipabyggingaruppskotið miðaði imóti, AT VIT EFTIR 5 ÁRUM SKULDU ENDURNÝGGJA SKIPAFLOTAN VIÐ 25 NÚTÍMANS TROLARUM OG EINUM HÓPI AV ØÐRUM FØRUM: SKONNART-UM SNURRVAÐSBÁTUM, STØRRI OG SMÆRRI LINUBÁTUM.

Vinnulansgrunnurin kom at hava ovurstóran tyding, tá farið varð undir skipakeypini aftaná heimsbardagan. Uttan hann fingur vit ongir trolarar, ongir snurrvaðsbátar og ongir linubátar.

Tá mong av hesum skipakeypum komu at roynast misheppin, eigur Javnaðarflokkurin hvørki deil ella lut í hesum.

Flokkurin hevði í góðari tíð sett fram sitt uppskot til eina FULLKOMNA endurnýggjan við NYGGJUM skipum.

Tá fólkafløks-sambandsstýrið kom at roynast eitt vanlukkustýri fyrri allan endurnýggjarpolitikkin royndi flokkurin aftur at fáa í lag eina endurnýggjan av skipaflotanum í tráð við áðurnevnda uppskot, men einki batti.

IKKI FYRR ENN JAVNAÐARLANDSSTYRIÐ HEVÐI TIKIÐ VIÐ KOM SKJÓT GONGD Á OKJAN SKIPAFLOTANS OG LONGU NÚ ERU KOMIN NÓGV NYGGJ SKIP, FLEIRI ERU Í GERÐ OG EIN HÓPUR Í UMBUNAD.

Tann peningahædd, ið var at ráða yvir til hesi tiltøk var nógv ov litil, og tí hevur hetta landsstýrið gjørt meira pening tókan á figgjarætlanini.

OG ÚTYVIR FIGGJARÆTLANINA ÚTVEGAÐ 3 MILJ. KR. ÁRLIGA Í 5 ÁR TIL ENDURNÝGGJANINA — TIL AT ÚTVEGA FISKIMONNUM NYGGJ OG GÓÐ SKIP — TIL STØRSTU FRAMBURÐ ARTILTØK, IÐ NAKRANTÍÐ ERU ROYND HER Á LANDI

SAMBANDSFLOKKURIN var undir seinasta heimsbardaga við til at forða fyrri, at skipini vóru seld út av landinum. Annars hevur flokkurin eingi uppskot havt um nakra størri endurnýggjan av skipaflotanum.

Var imóti sanering av skipaflotanum í 1950.

Meðan flokkurin sat í landsstýrinum saman við fólkafløkkinn, hevur hann verið við til at selt út av landinum burtur av frægaru endanum av skipinum.

Seinri undir hesum stýrinum vórðu tó tey fyrstu tiltøkini gjord til eina endurnýggjan.

Undir hesum stýrinum hevur flokkurin verið við til at framt tey stóru tiltøk, ið nú eru gjord fyrri eini skjótari endurnýggjan av skipaflotanum.

SJÁLVSSTYRISFLOKKURIN, sum í mongum førum hevur verið í samarbeiði við javnaðarflokkinn, var tó imóti at fremja uppskot javnaðarflokksins av 1944.

Serstøk uppskot hevur flokkurin ikki havt í hesum máli; men undir hesum landsstýrinum hevur hann verið við til at framt tey tiltøk, ið nú eru gjord og sett í verk í hesum máli.

Fólkafløksins stóða til sjóvinnuna er sera margháttlig. Tá tær fyrstu royndirnar vóru gjordar í 1930'unum at fáa nútímans snurrvaðs- og línufer til landið skrivaði mætur fólkafløksmaður í danskt blað,

at tað var líka ørt at lata Føroyingar fáa snurrvaðsbátar sum at fara at seta línu frá Kongens Nytorv til Rådhuspladsen.

Til eina og hvørja vinnuliga uppbygging krevst peningur. Tað er tí umráðandi, at hitt almenna útvegar sær

illeggingarpening; men hesum hevur fólkafløkkurin altíð verið imóti.

Hvørja ferð tað hevur verið talan um at lata teir, ið ráðini hava, gjalda meira skatt, ella tá roynt hevur verið at útvega pening á annan hátt, hevur flokkurin barst imóti sum úlvur á skóg.

Bert hetta sigur okkum nóg mikið um flokksins stóðu til vinnuliga útbyggingina.

Tá heimsbardagin brast á, vildu fólkafløksmenn selja skipini av landinum, selja veiðumboð fiskimanna og taka stuðlarnar undan føroyska samfelagnum; men hetta miseydnaðist.

Flokkurin var imóti endurnýggjarpuppskoti javnaðarflokksins í 1944 — einasta fullfiggjaða uppskot, ið er lagt á tingborð.

Tá tað ráddi um at sanera skipaflotan, vóru fólkafløkkurin og javnaðarflokkurin á einum máli og fingi í 1950 samtykt fullfiggjaða saneringarætlan, sum landsstýrið tó ongantíð vildi seta í verk.

Daprasta kapitil í okkara vinnulivs-søgu byrjaði, tá fólkafløkkurin í 1950 kom við meiráluta í landsstýrið.

Tey 8 árin teir sátu í landsstýrinum minkaði skipaflotin við 5500 tons, og teir lögdu fyrri við at selja tey frægastu skipini út av landinum, úr hondum fiskimanna (Nólsroyr Páll o. fl.)

Undir fólkafløksstýrinum vórðu Portugalstrolararnir keyptir; men tó so leiðis at skilja, at tað er nútíðandi landsstýri, ið má gjalda teir.

Tá talan var um snarútbýgging av fiskiflotanum í sambandi við belgiska tilboðið um 30 linubátar, segði fólkafløkkurin at teir í MESTA lagi vildu ganga við til at bileggja 15.

★

Tjóðveldisflokkurin hevur eingi avreksverk at visa á í hesum máli. Hann

Poul Øster

25 ÁRA STARVSDAGUR P. ØSTERS
skrivstovustjóra á Tvøroyri.

Fyri 25 árum síðani varð Poul Øster settur sum skrivstovustjóri á kommunu-skrivstovu á Tvøroyri.

Poul hevði verið húsnámsmiður.

Hóast hann ikki hevði arkitektsprógv var hann so konur og væl lærdur, at hann gav mongum arkitekti einki eftir.

Hann hevði verið á háskúlam, heima sum burturi, fleiri ár upp í røkur. Á hesum skúlam gjordi hann so vart við kunnleika og dugnaskap sín, at hann brátt var meiri lærari enn næmingur. Men heilsan bílaði.

Hann mátti á sanatorium eina tíð at fáa sær kreftur aftur, og bar væl í lag.

Óll á Tvøroyri vóru vitandi um Pouls bókliga og skrivliga megnarskap, og tá ið skrivaraplássurin í kommununi var leysur, undraði tað ongan, at heitt varð á hann at taka hann.

Í 25 ár hevur nú Poul Øster virkað sum skrivari kommununnar.

Hetta arbeiðið hevur hann gjørt fyrirmyndarlaga.

Brøv og skriv, sum koma frá Pouli eru uttan feil, tilíkt hegni hevur hann til pennin og at seta saman.

Poul hevur ikki einans verið kommu nuskriveri.

Hann hevur í stórum muni verið fólki á plássinum til hjálpar, tá ið ognar- og onnur skjøl skulu hava verið skrivað.

Kommunukontórið hevur so stutt hjálpt fólki sum eitt sakførarakontór og hevur á tann hátt spart monnum miklan pening.

Hug hevur Poul havt at hjálpt fólki. Men hann er ikki tann maður, at hetta hjálpararbeiði hevur gjørt tað, at kommunuskrivstovuárbæðið hevur verið skert av tí. Heldur hevur Poul ikki gjørt hetta mikla ókeypisarbæði fyrri fólki uttan við sóknarstýrisins vitandi og vilja, ja, beinanvegin áheitan.

Poul Øster er fulltíkin í føroyskum máli. Hann er tann næmingur á Føroya fólkaháskúla, sum Simun av Skarði skal hava tikið til sum hin frægasta, hann hevur havt á skúlanum.

Poul er ein mentaður maður. Fåur hevur lisið so nógv av valabókum sum hann. Hitt søguliga hevur ligið serliga nær hugi og hjarta hansara. Tað man vera fátt, sum er skrivað á føroyskum, sum hann ikki hevur lisið, ikki bara lisið, men lisið tað so, at tað er sodnað til fullnar.

Poul Øster er javnaðarmaður av hugsjón.

Men kortini vil onkur kanska siga, at hann er ikki at seta í annan bás, enn hann hevur kannað til fullnar, nomið og góðkent. Tað er rætt. Hann hyggur ikki við eygum frá øðrum, men er ógvuliga sjálvstøðugt hugsandi maður.

25 ár í sama starvi er ein teinur. Poul. Men vit ynskja, at hann skal verða nógv, nógv ár longri.

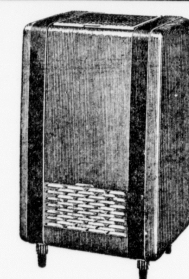
Við tøkki fyrri samstarv, vinarlag, trúskap og framúr gott arbeiði ynskja vit, vinir tíni, tær Pouli, hjartaliga til lukku við 25 ára starvsdegi tínum. Við vinarkvøðu

Pætur.

hevur verið sera negativur, og frá hans ara síðu er einki komið, ið er størri umrøðu vert.

Tó var tjóðveldisflokkurin á einum máli við javnaðarflokkinn í samband við tilboðið um teir 30 Belgubátarnir.

Kattens
dejlig
varme...

HESS-DAN
den lille varmestek

Olieförbrug helt ned til 0,18 liter pr. time. Ingen udgift til væger. Automatisk trækregulering. Spar 20 % af Deres varmepenge og få stort varmeudbytte.

PI
VALDEMAR LÜZEN

Uppmaskingar

Lat sokkar tygara maska upp hjá

HELFRID HERMANSEN
Dr. Jacobsensgøta 5.

ÆBLER DIREKTE TIL PRIVATE

Lynnedkøled - derfor vitaminholdige
Forlang vor æblebrochure (Tlf. 277)

Trappegaardens Æblehaver,
Kolding

HAVIÐ OG VIT, I. partur av Norðoyggja skipa- og handilsøgu eftir J. Simun Hansen, lærara og blaðstjóra, Klakksvík. Egð forlag. — Kostnaður kr. 25.—.

— Í hesum døgnum kemur henda nýggja bókin í bókabúðirnar. Eitt valaverk, 235 síður á stóð og við einum hópi av myndum av skipum, skipsmanningum, handilshúsum o. ø.

Hetta er dygdarverk, ið ikki bert hevur áhuga allra Norðoyinga, men Føroyinga sum heild.

Í komandi blaði kemur nærri ummáli av bókin.